

Fællesskab og eller fagligt udbytte?

Af Kirsten Krogh-Jespersen,

Påtale Information 15. jan. 2010

Information annoncerer i årets første uge en artikelserie om folkeskolen: Folkeskolen for vækst eller dannelse. Udgangspunkt er erhvervslivet efterlysning af reformer, der kan danne grobund for ny økonomisk vækst og statsministerens udmelding om et '360-graders eftersyn' af folkeskolen.

Erhvervslivets interesser i en velkvalificeret og konkurrencedygtig arbejdskraft kan ikke undre. Udmeldingerne om, hvad der konkret bør satses på i folkeskolen og i ungdomsuddannelserne er i øvrigt ganske forskellige. 'Eftersyn' af folkeskolen og statsministerens løfte til eleverne om, at alle elever skal kunne læse ved udgangen af 2. klasse er helt i overensstemmelse med den indskrænkning af folkeskolens opgave, der har kendetegnet hele regeringsperioden, så det kan heller ikke undre.

Til gengæld undrer det mig, at Information fastholder et modsætningsforhold mellem den enkelte elevs udbytte af undervisningen og så fællesskab og dannelse. Måske skyldes forvirringen de noget uklare analyser og de problematiske pointer i forsidehistorien den 4. januar.

Først til analysen. Når og hvis en skoleklasse ikke udgør et konstruktive fællesskab er der god grund til at frygte for elevernes udbytte. Enig. Et højt angstniveau influerer negativt på læring, og elevernes kommunikation om undervisningsindholdet er forudsætning for den enkeltes læring, og for at eleverne kan se mening med de ting, de skal lære. Alle elever skal kunne komme til udtryk og alle elever skal modtage kritisk- konstruktiv feedback på deres viden og kunnen – fra lærerne og fra hinanden. Det er der konsensus om i læringsforskningen, og det ved lærerne desuden af erfaring. Det stiller krav til tilrettelæggelse af en differentieret undervisning, hvor alle elevers forskellige forudsætninger og potentialer kan blive imødekommet, udfordret og overskredet, og hvor hver eneste elev kan lære mest muligt i klassens udfordrende og understøttende fællesskab.

Af artiklen kan man imidlertid få det indtryk, at fx undervisningsdifferentiering er dårligt for fællesskabet. At 'afskaffe' differentiering af undervisningen er imidlertid ikke muligt, elever er og bliver forskellige og vil derfor gennemtvinge en mere eller mindre kvalificeret undervisningsdifferentiering. Måske forveksler forskerne undervisningsdifferentiering med individuel undervisning eller elevdifferentiering?

Indlæggene i Informations artikelserie bør være så ambitiøse, at de tør fastholde både- og. Den enkelte elevs udbytte, fællesskabet og den demokratiske dannelse.